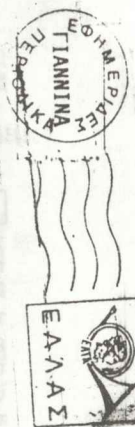

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1996

Ποιοί εμποδίζουν την ανάπτυξη;

Γιατί δεν προχωρεί κάποια μορφή ανάπτυξης στην επαρχία Πωγωνίου; Είναι ένα ερώτημα που πολλοί Πωγωνήσιοι κάνουν συχνά και δεν βρίσκουν απάντηση. Μένουν όλοι με την εντύπωση πως το κράτος δεν ενδιαφέρεται και πολλοί είναι προσκολλημένοι στην άποψη της κρατικής επιχείρησης και δραστηριότητας. Αλλά ακόμη και σε μια τέτοια προοπτική, όπως είναι η οργάνωση και λειτουργία μιας ελεγχόμενης κυνηγετικής περιοχής από το κράτος υπάρχουν αντιδράσεις οργανωμένες από εκείνους που δεν θέλουν να απαλλοτριώσουν τις κακές τους συνήθειες.

Είναι μια χαρακτηριστική περίπτωση όπου εντοπίζεται η δική μας υπαιτιότητα. Περιμένουμε να μας σώσουν οι άλλοι και να μας χαρίσουν χρήματα χωρίς δική μας προσπάθεια. Δεν είναι όμως μόνο αυτή η αδρστη δική μας ευθύνη. Υπάρχουν περιπτώσεις που εκδηλώθηκε ενδιαφέρον για κάποιες μορφές ανάπτυξης στην επαρχία από ιδιώτες

και εταιρείες σε μορφές ανάπτυξης ήπιου τουρισμού, περιβάλλοντος και άλλους καινοτόμους τομείς. Και πάλι εκδηλώνονται αντιδράσεις και αθεμελίωτες αρνητικές τοποθετήσεις. Όσο κι αν γίνονται προσπάθειες καλύψεως των παραγόντων που αντιδρούν σε τέτοιες προτάσεις και αρνούνται τέτοια μορφή ανάπτυξη, είναι πλέον γνωστοί και όλοι τους γνωρίζουν. Δεν είναι δε αποκάλυψη να ακουστούν κάποιες αλήθειες γιατί όταν στην περιοχή μας υπάρχει τέτοιο κλίμα και τέτοια συμπεριφορά κάποιες άλλες περιοχές προχωρούν και κερδίζουν την ανάπτυξη και την αναγέννηση των χωριών τους. Η κάθε μορφή λαθροεργαζομένων στο Πωγωνί, λαθροκυνηγοί, λαθροφωτογράφοι, λαθρομεταφορείς είναι εκείνοι που αντιδρούν εμφανώς, αμέσως ή εμμέσως σε κάθε μορφή ανάπτυξη της περιοχής. Και αυτό δεν είναι νέο και άγνωστο. Μια άλλη ομάδα είναι οι κτηνοτρόφοι που αποκαλύπτουν την πληροφόρηση ή από στρεβλή αντίληψη για την χρήση

της γης και την οργάνωση σύγχρονων κτηνοτροφικών μονάδων αρνούνται γενικά κάθε παρουσία που θα φέρει νέες ιδέες ανάπτυξης. Η τρίτη αιτία της κακοδαιμονίας μας είναι η στάση πολλών κοινοτικών συμβουλίων τα οποία δεν μπορούν να ξεπεράσουν τις παλιές νοοτροπίες ενώ υπερεκτιμούν τις αρμοδιότητες και τις εξουσίες τους. Πίσω απ' όλα αυτά και την συμπεριφορά αυτών των ομάδων της επαρχίας μας που φρενάρουν με τις ενέργειές τους την ανάπτυξη είναι βασικά η άρνηση στην ενημέρωση και την πληροφόρηση και τις εξελίξεις, τις προοπτικές, τα προγράμματα, τον εκσυγχρονισμό και τις ευκαιρίες που χάνονται. Αυτή η κατάσταση δεν είναι μόνο η καθυστέρηση και η εξαθλίωση της περιοχής. Αποκαρδιώνει και εκδιώκει και κάποιους νέους Πωγωνήσιους που δεν τολμούν να επιχειρήσουν και να προσπαθήσουν. Φεύγουν και τα δικά μας παιδιά. Η εφημερίδα μας έχει ανοιχτές τις σελίδες της για κάθε άποψη.

Το Leader II ξεκίνησε

Οι Πωγωνήσιοι πρωτοπόροι (leaders) ας δείξουν τι καινοτομίες μπορούν να παρουσιάσουν στην επαρχία μας

Ανακοινώθηκαν οι όροι και η διαδικασία συμμετοχής των ενδιαφερομένων στο πρόγραμμα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων LEADER II. Να δούμε τώρα αν υπάρχουν πρωτοπόροι στο Πωγωνί κι αν υπάρχουν ιδέες για την ανάπτυξη και στήριξη της περιοχής. Το πρόγραμμα καλύπτει πολλούς τομείς δραστηριότητας. Αγροτουρισμού, Μικρών Επιχειρήσεων, Αξιοποίησης επιτόπου και εμπορίας γεωργικής και δασοκομικής παραγωγής, διατήρησης και βελτίωσης του περιβάλλοντος.

Το συνολικό ύψος του προγράμματος ξεπερνάει τα 3 δισεκατομμύρια. Η Αναπτυξιακή Εται-

ρεία «ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.» διαχειρίζεται το πρόγραμμα και έχει συντάξει πλήρη φάκελλο με όλα τα απαραίτητα στοιχεία για τους ενδιαφερόμενους. Προθεσμία υποβολής αιτήσεων ορίστηκε η 17η Φεβρουαρίου 1997 μέχρι 12 μ.ώρα.

Με το πρόγραμμα LEADER II δίδεται ακόμη μια ευκαιρία για την επαρχία μας να γίνουν κάποιες επιχειρήσεις που να δίνουν μια δυνατότητα ανάπτυξης και αναδείξεως του Πωγωνίου. Θα φανεί ακόμη αν υπάρχουν Πωγωνήσιες δυνάμεις που μπορούν να προωθήσουν μορφές ανάπτυξης σαν αυτές που περιλαμβάνονται σε αυτό το κοινοτικό πρόγραμμα.

Με λίγη καθυστέρηση για τεχνικούς λόγους
η «**Φωνή του Πωγωνίου**»
Ε Ύ Χ Ε Τ Α Ι

*Χρόνια Πολλά και
Ευτυχισμένους ο Καινούργιος Χρόνος*
στους αναγνώστες και σ' όλους τους Πωγωνήσιους

Ο κ. Κίτης στο Τελωνείο Κακαβιάς

Το Τελωνείο Κακαβιάς επισκέφθηκε στις 22 Νοεμβρίου ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Ηπείρου κ. Γιάννης Κίτης, συνεχίζοντας τις επιτόπιες επισκέψεις του, για άμεση παρακολούθηση

της εξέλιξης των έργων της Ηπείρου.

Με την ευκαιρία αυτής της επίσκεψης ο Γενικός Γραμματέας επισκέφθηκε και το Φυλάκιο Κακαβιάς.

Όλη η Ελλάδα δοκιμάστηκε από τις δυναμικές κινητοποιήσεις των αγροτών. Τρακτέρ, μπλόκα, αποκλεισμοί και καυγάδες. Και δεν ήταν μόνο οι καυγάδες και οι κόντρες των αγροτών με την κυβέρνηση. Ήταν και οι αντιπαραθέσεις με διάφορες άλλες τάξεις και ομάδες που ζημίωσαν από τους αποκλεισμούς των δρόμων. Στην περιοχή μας εκτός από την μείωση της κίνησης στην Κακαβιά από τον αποκλεισμό των αυτοκινήτων στα διάφορα μπλόκα της Ελλάδας δεν είχαμε τοπικές κινητοποιή-

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ούτε...αγρότες! Από το έλλειμμα στο...τίποτε

σεις. Το θέμα όμως δεν είναι αυτό το γεγονός της κινητοποίησης των αγροτών. Υπάρχει η άλλη πλευρά, η δική μας, η Πωγωνήσια. Είναι η διαπίστωση ότι πλέον δεν

έχουμε ούτε αγροτιά! Δεν έχουμε ούτε μια ομάδα αγροτών τόσο όση να κάνει κι αυτή μια έστω απλή διαμαρτυρία. Να δώσει μια έστω παρουσία σε μια γενική κινή-

τοποίηση του αγροτικού κόσμου. Οι διάφοροι αγροτο-κτηνοτροφικοί-δασικοί σύλλογοι και συνεταιρισμοί έμειναν απλές σφραγίδες. Ουσιαστικά έχουν τερματίσει τον βίο και την ιστορική τους διαδρομή. Το Πωγωνί χωρίς αγρότες. Και χωρίς αγρότες μετά το «χωρίς σχολεία», «χωρίς νέους», «χωρίς παραγωγή». Χωρίς δύναμη και φωνή αφού και όλο το δυναμικό των ψηφοφόρων δεν συμπληρώνει το μέτρον για μια θέση νομαρ-

Συνέχεια στην 2η σελ.

ΟΥΤΕ...ΑΓΡΟΤΕΣ!

Συνέχεια από την 1η σελ.

χιακού συμβούλου. Μια διαπίστωση που έρχεται σαν ακόλουθος συλλογισμός της απουσίας των αγροτών μας από μια γενική διαμαρτυρία των αγροτών. Μήπως τα βλέπουμε στραβά; Αν είχαμε καταγράψει πέντε τρακτέρ να έκοβαν τον...κοιμένο δρόμο προς Κακαβιά και Αλβανία στο Χάνι Δελβινάκι όπως έγινε στους δρόμους προς Σκόπια, Βουλγαρία και Τουρκία θα τα γράφαμε αλλιώς και θα λέγαμε πως έχουμε ακόμη λίγο αγροτικό δυναμικό. Το θέμα βέβαια έχει και μια άλλη προέκταση για την σκοπιμότητα και την αναγκαιότητα εκτελέσεως στο Πωγώνι πολυδάπανων και θα λέγαμε σπάταλων έργων ανασταύσεως. Έχει κανείς αθροίσει τα δασκατομύρια που ξεδεύτηκαν για αναδασμούς; Αν είχαν διατεθεί αυτά τα χρήματα για αγροτουρισμό, κυνηγοτουρισμό και περιβαλλοντικά έργα ίσως οι...μη αγρότες να είχαν κάτι άλλο να κάνουν. Πιο παραγωγικό. Αυτό το μικρό χρονικό έχει έναν λογαριασμό στα τεφτέρια. Αγρότες, έλλειμμα, γη, άσκοπες δαπάνες. Ανάπτυξη ποτέ. Από το έλλειμμα στο τίποτε. Ποιός είναι ο λογιστής στον ισολογισμό; Όλοι μας.

Κ.Χ.Κ.

Το ελικοδρόμιο

Το ελικοδρόμιο εκεί κοντά στο Χάνι Δελβινάκι μένει ένα μνημείο αγνώστου σκοπιμότητας και αγνώστου κόστους. Και κανείς δεν γνωρίζει αν είναι σε ετοιμότητα ή θα βρεθεί ανέτοιμο αν ποτέ χρειαστεί, όπως συμβαίνει σε έκτακτα περιστατικά στα νησιά του Αιγαίου.

Τελευταία στα πρανή του ελικοδρομίου γίνεται εξόρυξη και απομάκρυνση αμμοχάλικου και αυτό θεωρείται επικίνδυνο για το ελικοδρόμιο.

Ας το δει κάποιος αρμόδιος από το Δήμο Δελβινάκι κι αν ενημερωθούν για την κατάσταση και ετοιμότητα του ελικοδρομίου.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Περιοδική Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιανή

Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:

Κων. Χρ. Κωστούλας

Διευθύνσεις επικοινωνίας:

Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44005), τηλ. 0657-31333

Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέτση 16 (Τ.Κ. 45332),

τηλ. 0651-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ

«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»

Πέραμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Εκλεκτοί γάμοι

Στις 30 Νοεμβρίου 1996, ημέρα Σάββατο και ώρα 6 μ.μ., στον Ιερό Ναό Μεταμορφώσεως-Γεννήσεως Σωτήρος της Θεσσαλονίκης η Μαρία Μήτση, ιατρός μικροβιολόγος, θυγατέρα του συνεργάτου της εφημερίδας μας Βασιλείου Μήτση, από το Κρυονέρι Πωγωνίου και ο Φίλιππος Πασχαλίδης, υποπλοίαρχος ΓΕΝ, ιατρός ακτινολόγος από τη Θεσσαλονίκη, έσμιξαν την ζωή και τις τύχες τους με τις ευλογίες της εκκλησίας και τις ευχές πλήθους εκλεκτών προσκεκλημένων.

Η τελετή του γάμου έγινε με κάθε λαμπρότητα και μεγαλοπρέπεια. Το ταιριαστό νεανικό ζευγάρι έλαμπε από ομορφιά και ευτυχία μέσα σε μια ανθοστόλιστη και φωταγωγημένη εκκλησία, όπου δημιουργήσε κατανυκτική ατμόσφαιρα ο βυζαντινός χορός από πρωτοψάλ-

τες της Θεσσαλονίκης. Η πανέμορφη νύφη, ντυμένη με σομόν νυφικό απέσπασε το θαυμασμό και τα κολακευτικά σχόλια όλων.

Τα στέφανα αντήλλαξε ο κ. Σπύρος Μεταξάς, επίκουρος καθηγητής Ωτορινολαρυγγολογίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Το βράδυ του Σαββάτου οι γονείς των νεονύμφων παρέθεσαν δείπνο στο ανθοστόλιστο κοσμικό κέντρο «ΑΛΣΟΣ» του Πανοράματος Θεσσαλονίκης, εις το οποίον πλην των συγγενών παρακάθισαν οι φίλοι του νεανικού ζεύγους και πλήθος εκλεκτών συμπατριωτών και επιστημόνων της πόλεως Θεσσαλονίκης.

Εις το εκλεκτόν ζεύγος ευχόμεθα ολοψύχως βίον ανθόφυλλον και ευτυχία και καλούς απογόνους.

Οι ευχές της γιαγιάς

Συγχαίρω θερμότητα τα λατρεντά μου εγγόνια Χρήστο, Βάσω, Αλέκα και Όλγα που έγιναν όλοι επιστήμονες. Ο Χρήστος μου νευρολόγος γιατρός στο Νοσοκομείο Δουρούτης, όπως μαθαίνων διατρέπεται, και τώρα επέτυχε για ένα χρόνο ανώτερες σπουδές στο καλύτερο Νοσοκομείο του Λονδίνου. Η Βάσω μου ετοιμάζετε να πάρει την ειδικότητα της Παθολογίας. Η Αλέκα και η Όλγα αφού σπουδάσαν Καθηγήτριες πέτυχαν υποτροφία στη Γαλλία και πήραν και 2ο πτυχίο DEA.

Όλα αυτά για μένα είναι η καλύτερη τονωτική ένεση για να μπορώ στα 85 μου χρόνια να στέκομαι στα πόδια και να τα απολαμβάνω.

Εύχομαι ο Θεός να τους χαρίζει υγεία και προκοπή.

Η γιαγιά τους

Όλγα Σδοίκου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι

Ο Κων. Βίλλης του Ιωάννη από το Δελβινάκι και η Σουζάνα Παμπά του Σπυρ. ετέλεσαν τους γάμους τους στον Ιερό Ναό του Αγ. Γεωργίου στα Γιάννενα.

Αρραβώνες

Εγιναν οι αρραβώνες του Γεωργίου Ράδη από τη Λίμνη εγγονού του αειμνήστου παπά-Χρήστου Κυρίση μετά της εκλεκτής Ανδρονίκης Λάβαρη θυγατέρας του δασονόμου κ. Λάβαρη από το Ωραιόκαστρο.

Θάνατοι

♦ Απεβίωσε στο Παρίσι και κηδεύτηκε στα Γιάννενα ο Απόστολος Πανταζίδης του Γεωργίου από τη Βήσσανη, 85 ετών.

♦ Απεβίωσε στην Αθήνα ο Γρηγόριος Τόμος του Βασιλείου από την Πωγωνιανή, ετών 48.

♦ Απεβίωσε στα Γιάννενα ο Βασίλειος Ηλίας από Δρυμάδες, ετών 58.

♦ Απεβίωσε στην Αθήνα ο Γρηγόριος Ματσούρης από Μερόπη, ετών 72.

♦ Απεβίωσε ο Ανδρέας Τσέρος εκ Δρυμάδων, ετών 81.

♦ Απεβίωσε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στην Μερόπη ο Κων. Τζίμας, 80 ετών.

♦ Απεβίωσε στα Κτίσματα στις 10 Νοεμβρίου ο Δημήτριος Φ. Μάτσας, 75 ετών.

♦ Απεβίωσε στην Αθήνα και ετάφη στο Ζάβροχο ο Αθαν. Χαρ. Μπλέτσας, 83 ετών.

♦ Απεβίωσε στο Ωραιόκαστρο ο Μιχ. Χασάπης, 70 ετών.

**ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΔΩΡΕΑΝ**

Νέοι
επιστημόνες

Η Ευανθία Κωστούλα του Νικολάου και της Βασιλικής, απο το Σταυροσκάδι έλαβε με άριστα το δίπλωμα του Μηχανολόγου Μηχανικού του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου.

Οι νέοι μας
προοδεύουν

Η Ανδρονίκη Λάβαρη, θυγατέρα του Δασονόμου κ. Δημ. Λάβαρη από το Ωραιόκαστρο έλαβε το πτυχίο της Νοσηλευτικής Σχολής Ιωαννίνων.

♦♦♦

Η Ηλίας Σέπερης, γιός του Μαθαίου Σέπερη και της Χρυσάνθης από τον Πωγωνίκο, απεφοίτησε με «λίαν καλώς» από την Ιερατική Σχολή Βελλάς και ταυτόχρονα επέτυχε στη Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ
0657

ΟΤΕ Δελβινάκιου

ΔΕΗ Δελβινάκιου 22399
Ταχ. Βήσσανης 22121
Ταχ. Δελβινάκιου 22139
Ταχ. Πωγωνιανής 22211
Δημόσιο Ταμείο 71249
Συμβολαιογραφείο 22244
Ιερά Μητρόπολη 31210
Κυνηγετικός Σουλ/γος 22246
Κέντρο Υγείας 22198
Δελβινάκιου 22203
Φαρμακείο Δελ. 22222
Φαρμακείο Κεφ/σου 22540, 22541
Ιατρείο Βασιλικού 22525
Ιατρείο Βήσσανης 41012
Ιατρείο Κερασόβου 41300
Ιατρείο Κτισμάτων 71366
Ιατρείο Πωγωνιανής 22112
Αστυνομία Δελ/κίου 41586
51201
31203
22216
22365
71243
61270
41216
51292
31201

Αστυνομία Βήσσανης 51230
Αστυνομία Καστανής 51210
Αστυνομία Κεφ/σου 22208
Αστυνομία Κτισμάτων 51300
Αστυνομία Πωγ/νής 31344
Ελεγχος Διαβατηρίων
Κακαβιάς
Τελωνείο Κακαβιάς
Δασονομείο
Φυλάκιο Κακαβιάς
Φυλάκιο Δρυμάδων

Ποιός θα πάρει το έπαθλο;

Αργεί και αυτό να ανοίξει

Για το Τελωνείο Δρυμάδων ο λόγος που αργεί και δεν υπάρχει προοπτική παρόλα τα καλά λόγια του Νομάρχη μας. Το θέλει κι αυτός βέβαια αλλά δεν μπορεί να φωνάξει και περυσότερο, δεν μπορεί να ξεκινηθεί χωρίς πιστώσεις. Αν αυτό ήταν μέσα στην πολιτική της γενικής λιτότητας, οι Πωγωνήσιοι θα δικαιολογούσαν την καθυστέρηση. Είναι μαθημένοι από θυσίες. Όμως όταν ο δρόμος για το αντίστοιχο Τελωνείο Σαγιάδας, στην Θεσπρωτία προχωρεί με γρήγορους ρυθ-

μούς και βοηθιέται από τον Θεσπρωτό υπουργό κ. Αλεξ. Παπαδόπουλο, το πράγμα αλλάζει. Και είναι αδικία. Για το Πωγώνι μας. Και για το άλλο Πωγώνι που είναι έξω από τα σύνορα. Είναι καιρός για κάποιες ενέργειες. Τοπική Αυτοδιοίκηση, Συλλογικοί φορείς, Βουλευτές έχουν την ευκαιρία να κερδίσουν το έπαθλο του Πωγωνήσιου κόσμου. Πώς θα γίνει; Εκείνοι το ξέρουν. Όχι όμως φωνές για τα...μικρόφωνα και χαρτιά για το...χρονοντούλαπο της ιστορίας.

Από Καλοκαίρι σε Άνοιξη
από Χριστούγεννα σε Πάσχα

Για την Άνοιξη, είπε ο Περιφερειάρχης πως θα είναι έτοιμα τα νέα κτίρια του Τελωνείου Κακαβιάς. Αυτό βέβαια το έχουμε ακούσει πολλές φορές. Από καλοκαίρι σε άνοιξη κι από Πάσχα σε Χριστούγεννα. Από το 1987 είπαν πως θα γίνει το νέο Τελωνείο Κακαβιάς. Το 1997 θα συμπληρωθούν 10 χρόνια. Πολλά χρόνια για κείνους που έλπιζαν σε ένα μερίδιο από την αναβάθμιση. Στα δέκα χρόνια

κύλησε πολύ νερό στο Δρίνο και χάθηκε πολύ χαλίκι από τα ποτάμια μας. Στα δέκα χρόνια και πάνω που έχει κι ο δρόμος Καλπάκι Κακαβιάς, γύρισε πολλές φορές το καλαντάρι από χειμώνα σε καλοκαίρι και από Πάσχα σε Χριστούγεννα. Τι να πούμε στον νέο Περιφερειάρχη μας; Ό,τι είπαμε και στους προηγούμενους. Τίποτε. Δεν υπάρχει πλέον φωνή. Δεν μας λογαριάζει κανένας.

Έκδοση για την Πωγωνήσια φορεσιά

Στη σειρά ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΑ κυκλοφόρησε ο νέος τόμος με αναφορά στην Πωγωνήσια και Δερονόλικη φορεσιά.

Είναι μια συλλογική δουλειά που έγινε πριν από 8 χρόνια στα πλαίσια ενός προγράμματος καταγραφής των στοιχείων για λαϊκές φορεσιές που χάνονται. Για την Πωγωνήσια φορε-

σιά υπάρχουν πολλά στοιχεία, φωτογραφίες και καταγραφές πολλών μαρτυριών. Είναι η πρώτη παρουσίαση της Πωγωνήσιας φορεσιάς σε γενική και μερική καταγραφή από ειδικούς ενδυματολόγους.

Η έκδοση είναι σε μεγάλο σχήμα, είναι επιμελημένη και πολυτελής.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ ΜΕ ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΑ ΦΥΤΑ
ΦΥΣΗ ΣΤΟ ΓΥΑΛΙ-ΚΟΙΜΗΜΑ
ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ-ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

SAI CREATIONS

Κατασκευές...

ΚΑΛΑΙΩΡΗΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ
ΕΥΓΕΝΙΑ ΕΥΘΥΜΙΔΟΥ (εκ Μερόπης)

Μακρυγιάννη 7 (κάτω από την Ακρόπολη) ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 9242020

Χωματερές-απορριματοφόρα

Μπαίνουμε στον καινούργιο χρόνο και καμιά πρόοδος δεν σημειώθηκε στον καθορισμό των χωματερών και στην αξιοποίηση των απορριματοφόρων.

Το θέμα των σκουπιδιών στην περιοχή Πωγωνίου αρχίζει να παίρνει διαστάσεις αφού και στα πιο απίθανα σημεία η απόρριψη σκουπιδιών είναι γεγονός. Και είναι απαράδεκτη αυτή η κατάσταση αν εκτιμήσει κανείς τις άριστες

εντυπώσεις που δημιουργεί στους ξένους επισκέπτες η γενική εμφάνιση του φυσικού περιβάλλοντος.

Τα κοινοτικά συμβούλια μέχρι να αποφασίσει το Συμβούλιο Περιφέρειας τι θα κάνει, να οργανώσουν κάποιους χώρους απόθεσης και καύσης των σκουπιδιών. Είναι μια προσωρινή, πρόχειρη, πρακτική και άμεση λύση. Το καλοκαίρι δεν πρέπει να βρει αυτή την κατάσταση.

Γιατί ενοχλούνται;

Σχολιάσαμε στο περασμένο φύλλο της εφημερίδας μας την λαθροϋλοτομία που ενεργείται και τα τεχνάσματα που μετέχονται μερικοί για να κόβουν δένδρα και να εμπορευούνται τα ξύλα. Γιατί ενοχλήθηκαν οι ενεργούντες αυτές τις υλοτομήσεις; Τί ήθελαν να τους πούμε, κόντε και άλλα;

Δεν μιλήσαμε για κείνους που κόβουν για δική τους χρήση ή έστω κανένα δένδρο για κανέναν ηλικιωμένο και ανήμπορο άνθρωπο. Πρόκειται για συστηματική λεηλασία των δασών μας και εμπορία της ξυλείας. Κι αν αυτο το θεωρούν δικό τους καταχρηστικό προνόμιο γιατί να μην το κάνουν και άλλοι; Το δασαρχείο ας περιορίσει αυτό το φαινόμενο για το οποίο τόσα σχόλια γίνονται. Κι αυτά τα σχόλια, καταγράψαμε και είχαμε υποχρέωση να μεταφέρουμε στις στήλες μας. Είναι οι άλλες φωνές που πρέπει να ακούγονται.

Βροχές-βροχές-βροχές

Φτάσαμε στα Χριστούγεννα και χιόνια δεν είδαμε. Ο Δεκέμβρης πέρασε σχετικά ήπιος και ζεστός και με πολλές βροχές. Βροχές που γεμίσαν τα κουτσολάκκια και «έσπασαν» πολλές πηγές που τροφοδοτούνται από επιφανειακά νερά. Είχε πραγματι πολλές βροχές το Φθινόπωρο και ο Δεκέμβρης. Και αυ-

τό σημαίνει πως για του χρόνου δεν θα έχουμε πρόβλημα λειψυδρίας. Αν ρίξει και καλό χιόνι έχουμε δείγμα πως ο καιρός γύρισε σε περίοδο βροχών και χιονιού μετά από αρκετά χρόνια ανομβρίας. Η φύση κάνει τους κύκλους της. Μικρούς και μεγάλους. Εμείς απλά καταγράφουμε τα φαινόμενα.

Η ΠΟΤΟΠΟΙΙΑ-ΚΑΒΑ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΚΩΣΤΟΥΛΑ

Παλαιολόγου 4-Ιωάννινα

Εύχεται στους Πωγωνήσιους

Καλή χρονιά, Υγεία και Ευτυχία

Η απεμπόλησις (το πούλημα) των χωριών του Πωγωνίου

Γράφει ο Αθαν. Δέμος, φιλόλογος

Η φιλία και η εύνοια του Αλή προς Παπαγιάννη (παπά Ιωάννη) Οικονόμου έχει προϊστορία είκοσι χρόνων. Το 1789 ο κυρίαρχος της περιοχής Αχμέτ Κούρτ Πασάς του Βερατίου (Μπεράτι), πρώτος αυτός, άρχισε την πολιτική αυτή να του πουλήσουν οι κάτοικοι τα χωριά τους. Οι προύχοντες της Σωπικής δέχθηκαν πρόθυμα να του πουλήσουν το χωριό τους. Οι τρεις παπάδες του χωριού όμως αντιτάχθηκαν. Οι παπάδες αυτοί ήταν: ο παπα-Κώστας Μαρτίνης, ο παπά-Ιωάννης Οικονόμου, ο γνωστός μας Παπαγιάννης και ο παπά-Πάνος Κουφοβώλης. Εκτός όμως από την άρνηση αυτή των παπάδων είχε και άλλο προηγούμενο μαζί τους ο Κούρτ Πασάς.

Όταν καταδίκωκε τον Αλή Πασά (πριν ακόμη γίνει ισχυρός ο Αλής) κατέφυγε στη Σωπική ζητώντας άσυλο από τους τρεις παπάδες. Αυτοί τον έκρυψαν στην εκκλησία μέσα σε ένα μεγάλο κιβώτιο.

Για να μην υποψιαστούν την ύπαρξη εκεί του Αλή οι απεσταλμένοι του Κούρτ Πασά, έβαλαν επάνω μερικά εκκλησιαστικά βιβλία ριγμένα άτακτα για να δώσουν την εντύπωση ότι δεν υπάρχει τίποτε το ύποπτο εκεί.

Τα αποσπάσματα του Κούρτ Πασά, που τον καταδίκωκαν, όταν πληροφορήθηκαν ότι ο Αλής κατέφυγε στη Σωπική, πήγαν αμέσως στο χωριό. Ερεύνησαν όλα τα ύποπτα σπίτια στα οποία είχαν υποψίες ότι θα κρύβονταν ο Αλής. Δεν ευρήκαν τίποτε και έφυγαν.

Το γεγονός αυτός το πληροφορήθηκε ο Κούρτ Πασάς από τους τρεις χαρίσιδες (Χαρίση Μπέη, Χαρίση Μπερδάκη και Χαρίση Στεφάνη), οι οποίοι αποτελούσαν την αντίπαλη παράταξη του χωριού και έτρεφαν μίσος κατά των τριών παπάδων. Γι' αυτό το λόγο μεγαλύτεροι από τα πράγματα.

Ο Κούρτ Πασάς διέταξε τον Μουτεσελίμη (=υποδιοικητή) στον Κακόλακκο, Αλή Τόσκα να συλλάβει τους τρεις

παπάδες και να τους αναγκάσει να εκδώσουν πωλητήριο του χωριού τους στο όνομα του Κούρτ Πασά. Αν αρνηθούν να τους θανατώσει οπωσδήποτε. Ο Αλή Τόσκας με φιλική επιστολή του κάλεσε τους τρεις παπάδες στον Κακόλακκο. Στην επιστολή ανέφερε ότι έχει να τους ανακοινώσει κάτι ευχάριστο. Οι παπάδες πείστηκαν και επήγαν στον Κακόλακκο, όπου ο Αλή Τόσκας τους υποδέχθηκε με προσποιητή ευγένεια. Τους είπε δε ότι «το ευφρόσυτον νέον θα τους το ανακοινώσει μετά το δείπνον», εις το οποίον τους εκάλεσε να παρευρεθούν.

Και πραγματικά, μετά το φαγητό, τους ανακοίνωσε τη διαταγή του Κούρτ Πασά με την οποία ζητούσε να υπογράψουν πωλητήριο του χωριού, διαφορετικά τους επερίμενε ο θάνατος. Ομόφωνα αντέδρασαν και οι τρεις και δεν δέχονταν να γίνουν προδότες των χωριανών τους. Τότε ο Αλή Τόσκας τους είπε ότι μπορούσε να πείσει τον Κούρτ Πασά να ανακαλέσει τη διαταγή εάν έδιναν τουλάχιστον τριάντα χιλιάδες γρόσια. Και επειδή εκείνη τη στιγμή δεν είχαν μαζί τους τόσα χρήματα, τους είπε ότι δέχεται και ομόλογο.

Οι τρεις πήγαν σε άλλο δωμάτιο και συσκέφθηκαν. Αποφάσισαν και εξέδωσαν χρεωστικό έγγραφο. Επίστεψαν ότι έτσι απαλλάχθηκαν από τον μεγάλο κίνδυνο, αλλά απατήθηκαν. Το πρωί φεύγοντας χαρούμενοι από το Διοικητήριο για να πάνε στο χωριό τους. Μόλις μπήκαν στο μεγάλο και βαθύ απόκρημνο λάκκο (εξ ου και Κακόλακκος) ακούστηκαν πυκνοί πυροβολισμοί. Οι χωροφύλακες του Αλή Τόσκα τους είχαν στήσει ενέδρα για να τους εκτελέσουν. Φαίνεται ότι γλύτωσε μόνον ο Παπά Ιωάννης. Από το γεγονός αυτό βγήκε το δημοτικό τραγούδι:

«Παπάδες απ' τη Σωπική//
παπάδες, παπάδες
απ' τη μεγάλη χώρα//
παπάδες λεβεντάδες».

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Με τις ευχές του παπά-Χρήστου

Απ' όλα τα λαλούμενα κάλλια κτυπά η καμπάνα.
Κι απ' όλα τα μυριστικά κάλλια μυρίζει η μάνα.

Αγαπητέ μου φίλε και συμπατριώτη Κων. Κωστούλα. Χθες, πήρα το βιβλίο σου «Η μάνα μολογεί κι εγώ γράφω» και με συγκίνησε βαθύτατα, και σε ευχαριστώ που δεν με ξεχνάς. Πρώτον δεν μπορούσε να γίνει διαφορετικά, διότι η μάνα μας μας έμαθε να αγαπούμε τους ανθρώπους, δεύτερον είσθε ο έλατος της Νεμερτσίκας, και λάτρης του Πωγωνίου, πλουτίζοντας ακόμη περισσότερο την «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ». Και τρίτο που το αφιερώσετε στην μάνα σας, όπως και εγώ το βιβλίο μου «Πωγώνι-Δερόπολη», το έχω αφιερώσει στην μάνα μου. Κι εσύ φίλε Κωνσταντίνε, κι εγώ νοιώθοντας βαθιά στην ψυχή μας αυτό το χρέος, αυτή την αγάπη, αρπάξαμε την πένα, και σταθήκαμε σωστά τέκνα αυτού του μεγάλου θησαυρού που λέγεται ΜΑΝΑ!

Στον εκδότη του βιβλίου, φίλου και συμπατριώτη μας κ. Βασίλειο Κουτσολιόντο τα καλύτερα θεομά μου λόγια, για την μερακλήτικη έκδοση και την καλαισθητική εμφάνιση του βιβλίου. Είναι πραγματικός φίλος σου! «Στανικόνοντας» το γράμμα μου, σου εύχομαι: υγεία και οικογενειακή ευτυχία!

Με φιλικά αισθήματα
Παπά-Χρ. Μάτιας
συνταξιούχος

ΣΥΝΕΒΗ!

Εκ των πρακτικών της Αστυνομίας Πωγωνίου εξάγεται ότι Δημήτριος τις Πάδες εκ του χωριού Αζήτης της επαρχίας εκείνης την νύκτα του Σαββάτου 26-27 π.μ. ευρισκόμενος εν τινι ξενοδοχείω της Βοστίνης ευρέθη απηγχονισμένος δια της ζώνης αυτού ήν είχε προσδέσει εις τι των παραθύρων του δωματίου εν ω διεμενε. Πληροφορηθείσα η αστυνομία το γεγονός προέβη εις την αυτοψίαν του νεκρού, εκ δε των γενομένων περι τούτου εξετάσεων απεδείχθη ότι ο δυστυχής ούτος ητοκτόνησε προβάς εις την απεγνωσμένην ταύτην πράξιν ένεκα διαταράξεως των διανοητικών, αυτού δυνάμεων ως πάσχων εκ μελαγχολίας.

Φεβρουάριος 1874

Κυνηγετικά απαράδεκτα

Μέσα σε όλα τα παρατάγου-δα, της αυθαιρέσιες και την απουσία κυνηγετικής συνειδησης που συμβαίνουν στο Πωγώνι μάθαμε και τούτο το απαράδεκτο. Πολλοί κυνηγοί φέρνουν σκυλιά για να δουν αν είναι κανά να βγάσουν κυνήγι.

Μερικοί από αυτούς όταν διαπιστώνουν πως το σκυλί τους δεν είναι εκείνο που περιμεναν φεύγουν και το εγκαταλείπουν στα ρουμά-νια. Η ενέργεια αυτή είναι κάτι πα-

ραπάνω απο απαράδεκτη. Είναι κι αυτή ένα ακόμη δείγμα πως το κυνήγι στην περιοχή μας δεν είναι πλέον άσκηση και άθλημα. Και οι κυνηγοί που φτάνουν εκεί δεν έχουν σχέση με τον Νεμρώδ της γραφής. Κι έτσι όπως καταντήσαμε ξέφραγο αμπέλι τίποτε δεν μπορεί πλέον να δικαιολογήσει εκείνους που από τον Νόμο έχουν την ευθύνη για την τήρηση των κανόνων και των κανονισμών του κυνηγιού.

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

1. «Ο Κάρπος του Ξηροβάλτου-Το μεγάλο ντερβένι του Πωγωνίου»
σελίδες 96 Κων. Κωστούλα
2. «Γνωριμία με την Πωγωνιανή»
σελίδες 56 Κων. Κωστούλα
3. «Πωγωνιακά» (ανάτυπο)
σελίδες 56 Γ. Λαμπριδν
4. «Πωγωνιακά Χρονικά» (τόμος 1)
σελίδες 320
5. «Η μάνα μολογεί κι εγώ γράφω»
σελίδες 110 Κων. Κωστούλα

ΠΟΙΗΣΗ

Αθηνάς Παπαχαρίση-Πάλλη

«Κύκλοι Φωτιάς κι Ανέμου»

Την τρίτη της ποιητική συλλογή κυκλοφόρησε η Αθηνά Παπαχαρίση-Πάλλη με τίτλο «Κύκλοι Φωτιάς κι Ανέμου», 45 ποιήματα συνθέτουν την νέα ποιητική της έκδοση, βαθιά στοχαστική καθώς «επιστρέφει φορτωμένη οράματα από τη σιωπή της καταιγίδας». Βγαλμένα μέσα από τα δυνατό φυσικά φαινόμενα, του κεραυνού (να τινάζουν κεραυνό το ασάλι τ' ουρανού να πιάσουν) της βροντής («Βροντή στα σήμαντρα της σιωπής»), στη φωτιά και στον άνεμο («κύκλος φωτιάς κι ανέμου που με ζώνουν»), της καταιγίδας («απ' τον αχό της καταιγίδας πώς να βγω»), του βυθού («ο βυθός κρατάει, τη χαρά»)....Για να περάσει στην ομορφιά της φύσης, στο φως, τον ήλιο, στα πουλιά, στα λουλούδια, στις αντανύξεις, στον ουρανό, στο δάσος, στ' αηδόνια, στα πουλιά, στα λουλούδια, στα κύματα,

Κ.Χ.Κ.

ΣΙΩΠΕΣ

Το παλιό μονοπάτι μ' έφερε
στο βαθύσκιο δάσος.
Οι φθινοπωρινές βροχές
πρασινίσαν τους όχτους όπως τότε.
Στάθηκαν στον δένδρων το θόλο
στης μοναξιάς το μέσημα.
Έρριξα γέφυρα επιθυμίας.
Τα περασμένα ασάλευτα
στη θολή σιωπή τους.
Στοχάστηκα πόσες σιωπές
ακίνητες στον κόσμο...

Γη ελληνική

Σε καιρούς που η μνήμη δεν κρατάει
σήκωσα κορφές ουρανοφιλήτες
θεών κατοικίες
λόφους και λαγκαδιές για Νύμφες.
Άπλωσα τα στήθια μου στον ήλιο
στοίχισα στο μάμαρο το φως του.
Στα νερά εβύθισα τα χέρια
ζερβά-δεξά
απ' τους βυθούς ανέβασα νησιά
μαργαριτάρια.
Κι ήρθε ο λαός μου με μια λύρα
—στοχασμός και λόγος—
ο λαός μου με σμίλη και Ιδέα.
Πάντα σμίλη και Ιδέα
κι ύστερα πάντα και σπαθί:
με πάτησαν βαριά πατήματα ξένα
πληγές, ακρωτηριασμοί
πνούς παγωμένες ο Χαλασμός ορθός
μα ποτέ ο Φόβος.
Κι οι δάφνες φύτρωμα δικό μου.
Και τ' όνομά μου Γη Ελληνική.

ΠΟΙΗΣΗ

Στη ροή του βιώματος

Αντιστρέφοντας
τη φυσική πορεία της σκέψης
πηγαίνω εκεί
που μια άλλη επαλήθευση
Με περιμένει
Και προχωρώ
Στο βάθος του βιώματος
στη σκοτεινή του μήτρα
σε μια σφαίρα ζωντανή
και μαγεμένη
Και έξαφνα αναδύσσει
Ιδού με την αρχέγονη αίγλη
Εσύ που κάποτε υπήρξα
Σε σφίγγω δυνατά
βιώνοντας ελεύθερα το βίωμα
και η μουσική πιο δυνατά
Η επιτέλους συνάντηση
Μ' ένα άλμα
Πέρα από τη συνείδηση

Εύα Λιάρου-Αργύρη

(προδημοσίευση απο την υπό έκδοση συλλογή
«Συμπλοκή Παραστάσεων»)

Η τηλεόραση

Τηλεόραση, τηλεόραση
μου θάμπωσες την όραση
και πας να με τρελάνεις
Μου δίνεις τον παράδεισο,
μου δίνεις και την κόλαση
σε πειρασμό με βάνεις
Χαρές και πίκρες ένιωσα
και έλαψα και γέλασα
μες την σιωπή μου μόνη
και περιμένο να μου πεις
ειδήσεις όλης της γης
στέκοντας στην οθόνη
Κάθε φορά και συμφορά
σε θάλασσα, ουρανό, στεριά
καινούργια τραγωδία
Προσεύχομαι και προσκυνώ
το παντοδύναμο Θεό
Χριστόν και Παναγία
Να μην τυχαίνουν συμφορές
που χάνουν άνθρωποι ζωές
είναι μεγάλο κρίμα
Να χνιέτ' αίμα στη στεριά
στον ουρανό τους να καίει φωτιά,
να πνίγονται στο κήμα.

Περσεφόνη Γκίνη
Πολιτιστινίσσα

ΑΝΔΡΙΚΗ ΜΟΔΑ
ΑΘΗΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ 8 - ΤΗΛ. 34559
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Κριτική Βιβλίου

Κων. Χρ. Κωστούδα Η ΜΑΝΑ ΜΟΛΟΓΑΕΙ ΚΙ ΕΓΩ ΓΡΑΦΩ [Στην Πωγωνήσια Βιβλιοθήκη αριθ. 6]-Ιωάννινα 1996

Γράφει ο **ΝΙΚΟΣ Θ. ΥΦΑΝΤΗΣ**

Ο Κώστας Κωστούδας στην «Πωγωνήσια Βιβλιοθήκη» πρόσθεσε ακόμα ένα βιβλίο με τίτλο «Η μάνα μολογάει κι εγώ γράφω». Ένα βιβλίο καλαίσθητο, προσεγμένη έκδοση 110 σελίδων με περιεχόμενο προσωπικά βιώματα και οικογενειακές αναμνήσεις. Τοπικές δολιωτικές πληροφορίες της μάνας του, της μάλε Ανέστω, γύρω απ' τη γενεαλογία της και κατ' επέκταση γύρω από το Πωγώνι στην ευρύτερη πολιτιστική του ακμή στα χρόνια τα «παλιά και τα καλά». Αναφέρεται σε ιστορίες «που αντέχουν σε παλαιότερες εποχές και καταγράφουν γεγονότα, έθιμα, πρόσωπα, χαρακτήρες, συναισθήματα και τη ζωή μιας εποχής». Καταγράφονται γεγονότα μιας εποχής που αχολογούσε ο τόπος από τα τραγούδια των κοριτσιών, σαν γύριζαν αναψοκοκκινισμένες από το «κουρί» με το «ζαλίκι» στην πλάτη και τα «ζωντανά» φορτωμένα καουτσόζυα που στοιβάζονταν στον «ο-βορό» για τις ατέλειωτες χειμωνιάτικες νύχτες.

Διηγήσεις και «μολογήματα» της μάνας του, της Θεοίκω Ανέστω Κωστούδα, για να μείνει και η δική της φωνή για ενθύμιο και παρηγορία.

Θύμησης και μνήμης παλαιοκαιρικές, ιστορίες χωριανικές, «λαογραφία, τοπική ιστορία, τοπωνύμια, δοξασίες, κοινωνική ζωή, αγροτική ζωή, ντοπιολαλιά, ηθογραφία μπλέκονται μέσα σε προσωπικές ιστορίες και στα μολογήματα της μάνας».

Ο γιός Κ. Κωστούδας αδράχνει την ευκαιρία να μιλήσει με τη μάνα. «Εκεί στην απλόχευη βεράνα στο Σκαφιδάκι της Πρέβεζας βρίσκουμε καιρό να ξανακουβεντιάσουμε με τη μάνα. Εκείνη στα 85 της δεν σταμάταει να κεντάει...». Και η μάλε Ανέστω δεν χαλάει το «χατήρι» των παιδιών της, της Ελένης και του Κώστα. Θυμάται και μολογάει, σκαλίζει τη μνήμη της, ανακαλεί και αναπλάθει ιστορίες του χωριού, για το μετάξι, το γιοφύρι του λάκκου, τα κόνιματα, τις βρύσες του λάκκου, τα παντορολήματα, τις οικογενειακές γιορτές και τόσες άλλες νόστιμες διηγήσεις.

Στο τέλος της κάθε αφήγησης ο επιμελητής δίνει πρόσθετες επεξηγήσεις και ερμηνεύει ορισμένες τοπικές ή ιδιωματικές λέξεις, απαραίτητες για την κατανόηση των αυτοτελών αφηγηματικών κειμένων.

Η μάλε Ανέστω συγκινήθηκε όταν διάβηκε το χαγιάτι της εκκλησίας του Αι-Νικόλα για να κάνει το δικό της τάμα και το δικό της χρέος. Μνήμες παλιές και βασανιστικές αναδύονται και την κατακυριεύουν. Στροβιλίζονται στη σκέψη της γερό-

ντισσας και αναπόφευκτα έρχεται η σιωπή «που καλύπτει τη σκέψη και το επιβλητικό μισοφύτισμα προκαλεί την περισυλλογή. Ο καθένας με τη δική του σκέψη. Κι η μάνα με το δικό της τρόπο, γυρνώντας από εικόνα σε εικόνα, σε όλους τους Αγίους».

Φορτωμένη χρόνια και βιώματα αναπολεί τα κόνιματα του χωριού, όταν κοριτσόπουλα τα άναβαν με το θάμπωμα της μέρας, τους προγονικούς τάφους στο ταπεινό νεκροταφείο του Αι-Γιάννη, την αιωνόβια καστανιά στον αυλόγυρο της εκκλησίας, τα προσκυνήματα στα εξωκλήσια, το νεροκουβάλημα από τις βρύσες του λάκκου, το «τσουμπάρι» που ξεκουράζεται το μάτι αγναντεύοντας τη δασωμένη χαράδρα του Κουβαρά με το φιδωτό δρομάκι που σε βγάξει απέναντι στο «βοστινιώτικο φρύδι», τα αμπελογώρηφα, γεμάτα σήμερα από κλαριά και «γκρεμύθια» και τόσα και τόσα άλλα.

Και το φορτίο των αναμνήσεων, λύπες και χαρές, πόνοι και πίκρες, γάμοι και πανηγύρια, χωριανικά «ζιαφέτια» και περιπέτειες, πολλές περιπέτειες, κλωθογυρίζουν και ανακυκλώνονται συνεχώς.

Θεοίκω Ανέστω, να ζήσεις πολλά-πολλά χρόνια και να «μολογάς» ιστορίες για να μαθαίνουμε οι νεότεροι και να ανανεώνουμε την πίστη μας στις πατρογονικές ρίζες.

Να περιδιαβαίνεις ακούραστη το περιβόλι σου στην Πρέβεζα και να μυρίζεις για χρόνια πολλά τους λεμονανθούς την Άνοιξη κι εμάς να μας καλοδέχεται να κόβουμε πορτοκάλια από την «καλή πορτοκαλιά».

Για τον Κώστα τον Κωστούδα δεν έχουμε να πούμε σχεδόν τίποτε. Τα είπαμε και τα λέμε κάθε μέρα συζητώντας για τα προβλήματα του τόπου που συνεχώς διογκώνονται. Ό,τι και να γράψουμε θα είναι λίγο για την τεράστια, την ανεπανάληπτη προσφορά του στο Πωγώνι.

Θα αποτελούσε καινοτοπία να επαναλάβουμε όσα στο παρελθόν γράψαμε και για τη δημοσιογραφική του και για τη συγγραφική του δραστηριότητα.

Του ευχόμαστε ολόψυχα να έχει υγεία και να συνεχίσει με τον ίδιο ζήλο και την ίδια αυταπάνηση την ανεκτίμητη προσφορά του στον τόπο.

Ίσως από το πολύ «περ-περ» να αντιστραφεί η άσχημη κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει τα Πωγωνοχώρια.

Μαζί με τα ειλικρινή συγχαρητήρια μας ευχόμαστε κουράγιο και δύναμη.

Σημ.: Αποσπάσματα από κριτική που δημοσιεύτηκε στον «Πρωινό Λόγο» Ιωαννίνων, 7 Νοεμβρίου 1996

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Διοικ. Συμβούλιο της Αδελφότητας ΉΡΩΒΑΛΤΟΥ και η Εκκλησιαστική Επιτροπή του χωριού, ευχαριστούν πολύ όλους τους πιο κάτω αναφερόμενους χωριανούς, συμπατριώτες και φίλους, που με την οικονομική τους ενίσχυση συνέβαλαν αποφασιστικά, τόσο στην επισκευή και συντήρηση της εκκλησίας του Αγ. Νικολάου, όσο και στην κάλυψη πολλών αναγκών του χωριού μας.

Βαλεράς Δ. Κώστας 5.000 δρχ., Βενέτη Δ. Πούλα 10.000 δρχ., Βενέτη-Μητροπούλου Ευδοκία 10.000 δρχ., Βενέτη-Μπακώση Ειρήνη 40.000 δρχ., Βουδούρη Θ. Λένα 10.000 δρχ., Βούδρη Β. Μέλπω 10.000 δρχ., Βούδρης Β. Ευάγγελος 10.000 δρχ., Βούδρη-Παναγοπούλου Ρούσα 100.000 δρχ., Βούδρης Ι. Παναγιώτης 40.000 δρχ., Βούδρης Α. Παντελής 50.000 δρχ., Βούδρης Κ. Χρήστος 30.000 δρχ., Βούδρη Α. Νικόλαος 100.000 δρχ., Βούδρη Κ. Αλεξάνδρα 20.000 δρχ., Βράνος Χ. Αθανάσιος 50.000 δρχ., Γιαννακοπούλου Αικατερίνη 50.000 δρχ., Γκαλιτσης Μ. Φώτης 23.200 δρχ., Γκόγκας Ιωάννης 10.000 δρχ., Διονυσόπουλος Λυκούργος 30.000 δρχ., Θάνος Σ. Γεώργιος 13.000 δρχ., Θάνος Σ. Αθανάσιος 20.000 δρχ., Θάνος Α. Σπύρος 5.000 δρχ., Θάνος Δ. Σπύρος 5.000 δρχ., Θάνος Μ. Νικόλαος 7.000 δρχ., Θάνος Μ. Ηρακλής 10.000 δρχ., Θάνου Δ. Αναστασία 5.000 δρχ., Μπιμπα Ν. Αικατερίνη 80.000 δρχ., Μπόζιανης Α. Χρήστος 5.000 δρχ., Σιούρας Χρήστος 15.000 δρχ., Παγόπουλος Γεώργιος 75.000 δρχ., Παγόπουλος Γιάννης 75.000 δρχ., Παππά Π. Αλεξάνδρα 5.000 δρχ., Παππά Δ. Ρούσα 10.000 δρχ., Παππά Α. Ιφιγένεια 10.000 δρχ., Παππά-Τζουβάρα Γεωργία 4.000 δρχ., Παππά-Φωτίου Ελευθερία 5.000 δρχ., Παππάς Χ. Σπύρος 120.000 δρχ., Παππάς Ν. Ευάγγελος 20.000 δρχ., Παππάς Β. Γεώργιος 7.000 δρχ., Παππάς Β. Παντελής 15.000 δρχ., Παππάς Χ. Δημήτριος 5.000 δρχ., Παππάς Ι. Σπύρος 10.000 δρχ., Παππάς Ι. Χρήστος 20.000 δρχ., Παππάς Χ. Αθηνά 20.000 δρχ., Πάσιος Κων/νος 20.000 δρχ., Σταύρου Χ. Αναστασία 33.000 δρχ., Σταύρου-Μπέσιου Βέφα 88.800 δρχ., Σταύρου Χ. Νικόλαος 40.000 δρχ., Σταύρου Χ. Πάτροκλος 33.300 δρχ., Τζέλλη Β. Αλεξάνδρα 70.000 δρχ., Περεντέση Π. Πολυξένη 20.000 δρχ., Φακατσέλης Γ. Βασίλης 150.000 δρχ., Φακατσέλης Φ. Γεώργιος 43.700 δρχ., Φακατσέλης Ι. Αντώνης 20.000 δρχ., Φακατσέλης Ι. Χρήστος 20.000 δρχ., Φακατσέλης Η. Νίκος 20.000 δρχ., Φακατσέλης Ζ. Στέφανος 25.000 δρχ., Φακατσέλης Ζ. Μιχαήλ 30.000 δρχ., Φακατσέλης Ζ. Κώστας 30.000 δρχ., Φωτίου Σπύρος 75.000 δρχ.

Σύνολο δρχ. 2.179.465

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας
Η Εκκλ. Επιτροπή

ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Για το βιβλίο «Η μάνα μολογάει κι εγώ γράφω»

♦ «Ρούφησα λαίμαργα τις σελίδες του και ταξίδεψα γεμάτος συγκίνηση και νοσταλγία στα χρόνια της νιότης, όπως τα ζήσαμε φτωχικά και στερμένα στο όμορφο και πολύπαθο Πωγώνι. Η αναδρομή σε ήθη και έθιμα, σε πατροπαράδοτες γεωργικές και κτηνοτροφικές εργασίες, καθώς και το διάνθημα των αφηγήσεων με χαρακτηριστικές λέξεις και ατόφιες εκφράσεις από το Πωγωνήσιο γλωσσικό ιδίωμα γίνονται με ζηλευτή γλαφυρότητα, απλόχευα και χάρη. Πρόκειται για μια ολοζώντανη Πωγωνήσια ηθογραφία, μεθυμένη από τον οίστρο της νοσταλγίας ενός παρελθόντος που χάθηκε ανεπιστρεπτεί».

Βασίλειος Μήτσος
Πειραιάς

♦ «Το βιβλίο είναι μια επιστροφή στις ρίζες μας. Μέσα από τις φωτογραφίες και τα κείμενα θυμάμαι με σεβασμό πρόσωπα που κάποτε γνώρισα και τώρα είναι μια ιερή ανάμνηση. Με το βιβλίο αυτό οι παλιοί θυμούνται και οι νέοι μαθαίνουν. Είναι μια επιμελημένη έκδοση με καταγραφή γεγονότων, εθίμων με φωτογραφίες και σχέδια και με τις απαραίτητες σημειώσεις για την κατανόηση των κειμένων. Είναι πράγματι μια αξιέπαινη προσφορά σ' αυτό το χώρο της Ελληνικής γης που λέγεται «Πωγώνι».

Δέσποινα Γιάνναρου-Παπαδρόσου
Αθήνα

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΩΣΤΑΡΑΣ
ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ ΣΤΟ ΔΟΛΟ
ΣΤΟ ΠΑΝΕΜΟΡΦΟ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ
τηλεφωνήστε: 0657-31396

Επιστολές

Για τους αποφοίτους των σχολείων μας

Κύριε Διευθυντά,

Οι εκδηλώσεις των σχολείων και κοινοτήτων μας, τον περασμένο μήνα, που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία, είναι εκείνες που γίνονται και είναι αφιερωμένες στους αποφοίτους των σχολείων μας. Στη νεολαία μας που είναι η εγγύηση και το μέλλον της φυλής μας επιδιώξεως. Τιμούν οι εκδηλώσεις αυτές, οι θυσίες των γονέων, τις προσπάθειες των διδασκάλων, των ιερέων, του διοικητικού συμβουλίου, των σχολικών επιτροπών και ολοκλήρωσης της Κοινότητας. Τιμούν όμως συγχρόνως και τους κόπους και τις επιδόσεις των μαθητών και μαθητριών που σήμερα και ενθαρρύνονται να περάσουν από το σχολείο και να ενταχθούν στην κοινωνία. Για τους αποφοίτους, ιδιαίτερα, οι εκδηλώσεις αυτές σημειώνουν έναν σταθμό και μια αφηρημένη στη διαδρομή της ωραίας πάντοτε μαθητικής ζωής...

Το απολυτήριο που παραλαμβάνετε τώρα, εσείς οι απόφοιτοι, δεν είναι μόνο αποδεικτικό χρήσιμων και ωφελίμων γνώσεων, αλλά είναι και πιστοποιητικό ότι θωρακιστήκατε με τις ωραίες και υψηλές ελληνικές και αμερικανικές αρχές, την ελληνορωμαιοδόξη πίστη και τις φυλετικές μας παραδόσεις. Είναι πιστοποιητικό, ότι αποκτήσατε ένα περιβλήμα αρχών και ιδανικών για να σας κατευθύνουν στο δρόμο της ζωής και των επιδιώξεών σας και να σας χαρίζουν ένα ιδιαίτερο αίσθημα ασφαλείας ότι κάπου ανήκετε, κάπου είστε τοποθετημένοι και ότι δεν είστε μετέωροι και ξεκρέμαστοι! Κάπου έχετε ρίζες και μάλιστα στην ελληνορωμαιοδόξη κληρονομία μας.

Γι' αυτό, μαζί με το απολυτήριο, νοερώς, παραλαμβάνετε συγχαρητήρια και μια σκυτάλη, και ένα πυρσό. Τον πυρσό της Ελληνικής Παιδείας, των Ελληνικών Γραμμάτων και των φυλετικών μας αρχών και παραδόσεων.

Τον πυρσό αυτό, σας καλούμε και σας παρακαλούμε να κρατάτε πάντοτε ψηλά και σταθερά, φωτεινό και ανέσπερο για να φωτίζει τον δρόμο της ζωής σας και να λαμπρύνει την πρόοδο σας. Έτσι, πιστεύουμε, θα τιμάτε τον εαυτό σας, τους γονείς σας, το σχολείο σας, την εκκλησία σας, τους δασκάλους και ιερείς σας και, ασφαλώς, το ελληνικό όνομα. Αυτό θα αποτελεί για όλους μας, αλλά και για σας τη μεγαλύτερη ικανοποίηση, χαρά και υπερηφάνεια...

Όπου βρεθείτε μη λησμονείτε ποτέ ότι είστε Έλληνες, εκ γενετής ή εκ καταγωγής και ότι ανήκετε, γι' αυτό σε μια από τις μεγαλύτερες αν όχι τη μεγαλύτερη και ωραιότερες πνευματικές κληρο-

νομίες, παγκόσμιας ακτινοβολίας και συμβολής. Σ' έναν από τους μεγαλύτερους, αν όχι, αποδεδειγμένα τον μεγαλύτερο και χρησιμότερο πολιτισμό που γνώρισε η ανθρωπότητα και συγκεκριμένα τον ελληνικό πολιτισμό, την ελληνική παιδεία και γλώσσα...Διδαχθείτε, μάθετε, εμπνευσθείτε από αυτόν. Σταθείτε στο ύψος του και να είστε πάντοτε υπερήφανοι γι' αυτόν και την καταγωγή σας και ποτέ να μην αισθανέστε κατώτεροι, γιατί θα αποκαλύπτετε άγνοια και έλλειψη εκτίμησης για την πλούσια και απaráμιλλη εθνική κληρονομία και ιστορία μας...Μαζί μας είναι όλοι οι πνευματικοί άνθρωποι που σπουδάζουν, σύμφωνα με το πανελλήνιο κήρυγμα του Ισοκράτη, Έλληνες είναι μάλλον εκείνοι που συμμετέχουν στην παιδεία και τον πολιτισμό μας και όχι μόνο εκείνοι εκ γενετής ή εκ καταγωγής «Έλληνες καλεΐσθε μάλλον τους της ημετέρας παιδείας ή τους της κοινής φύσεως μετέχοντας»...Κρατείστε το κεφάλι σας ψηλά και συνεχίστε τις σπουδές σας με αυτοπεποίθηση, θέληση και υπερηφάνεια και πάντοτε να έχετε την ευλογία του Θεού και καλή πρόοδο...Αγωνισθείτε για ένα καλύτερο προσωπικό μέλλον και για την ενδυνάμωση και συνέχιση της ελληνοαμερικανικής παρουσίας και συμβολής στο μεγάλο αυτό Έθνος εθνών...

Την σταθερή θέση και ανοδική πορεία σας, που δικαιολογημένα κατακτήσατε, στη φιλόξενη τούτη χώρα και μην ξεχνάτε ποτέ την εκκλησία, το σχολείο σας, το χρέος και το καθήκον σας για την υποστήριξη των δικαίων και δικαιωμάτων του Ελληνισμού.

Τέλος, οι προσδοκίες και ευχές όλων μας θα θέλαμε να συνοψισθούν στους ωραίους σπαραγμούς λόγους διαρκούς προόδου και βελτιστώσεως, τους οποίους πιστεύουμε ότι ψιθυρίζετε και εφαρμόζετε όλοι σας προς εμάς, σαν υπόσχεση και σύνθημά σας. «Εμείς θα γίνουμε καλύτεροι από σας». Και σαν απάντηση, μεγάλη, ειδική επιθυμία και προτροπή μας τα ωραία λόγια του αθάνατου Ομήρου. «Αιέν αριστεύειν και υπέροχον εμμεναι άλλων, μηδὲ γένος πατέρων αισχύνεμεν». Πάντοτε να αριστεύεις και να ξεχωρίζεις μεταξύ άλλων. Ποτέ μη ντροπιάσεις γονείς και προγόνους...

Καλή τύχη σε όλους σας
Σπύρος Κουτσουμπίνης
ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Σημ.: Η επιστολή του συμπατριώτη μας από τον Παλαιόपुरγο Σπύρου Κουτσουμπίνη αναδημοσιεύεται από την «ΠΡΩΙΝΗ» Ν.Υ.

ΤΑΞΙΔΙ ΧΩΡΙΣ ΓΥΡΙΣΜΟ

Έλλη Αντωνιάδου-Βλάχου

Μια πηγαία και ζωντανή ποιητική βρουσάνα, αποτραβηγμένη από τη γνώριμη «δημοσχευστική» κοσμοκόττα, πέρασε αθόρυβα στους ιδεοαυτούς και μακάριους χώρους της αιωνιότητας. Λουσμένη με την αγνότητα και καθαρότητα των αισθημάτων, που ξεχύνονταν πλούσια κι αβίαστα από γονείς κι αδελφια, ποτισμένη με τα νάματα και τις αξίες του Μικρασιατικού Ελληνισμού, η αείμνηστη Έλλη βρέθηκε σαν σύζυγος και μητέρα σε ένα ηθικό στέργιο και πνευματικό γόνιμο και δημιουργικό Ηπειρωτικό περιβάλλον, όπου με τις συχνές επισκέψεις στο χωριό του συζύγου της (Κάτω Μερσίτη Πωγωνίου) δέθηκε με την ομορφιά της φύσης και την ανεπιτήδευτη συμπεριφορά των ανθρώπων του Ηπειρωτικού χωριού, θαλπεύοντας τις παιδικές της ανησυχίες, για να απλώσει αβίαστα στο ποιητικό της δεύτερο ύμνο για τη φύση, τους ανθρώπους, τα αισθήματα και τις δυσκολίες και ευτυχίες ανθρώπινες ώρες.

Έδωσε αρμνικά το στίχο με δημιουργικές πόθους και οράματα, που αγγίζουν τον άνθρωπο στις πιο απροσδιόριστες ώρες της ζωής του. Πέραν όμως από το αξιόλογο πνευματικό της έργο η αξέχαστη ΕΛΛΗ υπήρξε πρότυπο αφοσίωσης και δημιουργικής συμπαράστασης δίπλα στο σύντροφο της ζωής της Θεοφάνη Βλάχο και παράλληλα

στοργική και υψηλόφρων μάνα για τις δυο θυγατέρες της, αποκαταστημένες με αξιοζήλευτα επιστημονικά εφόδια και υψηλή κοινωνική αναγνώριση.

Στην τρικυμώδη πορεία της σημερινής ανθρωπότητας ποιητικά κείμενα, με αισθήματα, οράματα και ιδανικά, καταξιώνουν τον παιδευτικό ρόλο του ποιητικού και λογοτεχνικού λόγου, σαν το πιο δραστικό ελιξήριο για την αναγέννηση ξεχασμένων προτύπων ζωής και κοινωνικής προφοράς.

Το φιλόξενο χόμα της Θεσσαλονίκης ας σταθεί ελαφρύ πάνω από το κορμί της ΕΛΛΗΣ, ενώ η ψυχή της θα φτερουγίζει αιώνια στα άγια χώματα της Κάτω Μερσής, εκεί όπου ο ζείδωρος αέρας της Νεμέρτσικας πύρνε γόνιμα τη φαντασία, το νου και την καρδιά, για να γραφούν τα 53 θαυμάσια ποιήματα (ΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΜΟΥ, Θεσσαλονίκη 1988).

Λίγα αγιομάνουσα κομμένα απ' τις πλεγμένες της Νεμέρτσικας αστολίσουν ευλαβικά το νωπό μνήμη, θυμίζοντας στις πονεμένες κόρες της και στο σύντροφό της Φάνη Βλάχο —για να πραινούν τον πόνο τους— τούτη την πανανθρώπινη αλήθεια, που μας άφησε η Έλλη:

«Ξέρω πως η ζωή, σαν τον ήλιο ανατέλλει

και σαν τον ήλιο δύει σιωπηλά...».

Κ.Ι.Τ.

Νορικόαστρο Πωγωνίου

Μια Πωγωνήσια παρουσία στην Αίγινα

Στην Αίγινα είχε εγκατασταθεί ο Βασίλης Γκρόζας, ζωγράφος από τον Παλαιόपुरγο που πέθανε τον περασμένο Νοέμβριο. Ο Βασίλης Γκρόζας, δημιούργησε εκεί ένα ιδιωτικό Μουσείο-Πνακοθήκη και άφησε ένα καλό όνομα και μια Πωγωνήσια παρουσία.

Στην Ράχη Μοσχονά της Αίγινας ο Πωγωνήσιος καλλιτέχνης μετέφερε ένα κομμάτι από την Πωγωνήσια ψυχή του μαζί με τις καλλιτεχνικές του δημιουργίες σε εύλο. Και είναι τα εύλα κομμάτια από δένδρα από τα βουρμάνια του χωριού του, τον Παλαιόपुरγο, σε φόρμες και μορφές που μόνο ένας καλλιτέχνης μπορεί να αναδείξει.

Γκροτσίς, αγριόκρασιές, φτελιάδες, δέντρα σε συνθέσεις και χρώματα μαζί με άλλες δημιουργίες του Βασίλη Γκρόζα, μαζί με την δική του αρχιτεκτονική αισθητική και δουλειά και την διαμόρφωση στον εξωτερικό περιβάλλοντα χώρο αποτελούν το συγκρότημα του Μουσείου-Πνακοθήκης, το Μέγαρο Γκρόζα το οποίο προσελκύει πολλούς επισκέπτες και φιλοτέχνους που φτάνουν στην Αίγινα. Μια τέτοια Πωγωνήσια παρουσία στην Αίγινα του Αργοναυτικού είναι μια προβολή όχι μόνο του έργου του αείμνηστου καλλιτέχνη μας αλλά και μια τιμή για το Πωγώνι μας.

Όποιος φτάνει στην Αίγινα και ρωτήσει για το «οπίτι του Γκρόζα» θα αισθανθεί ικανοποίηση για το έργο αυτό του Πωγωνήσιου καλλιτέχνη.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας για την συμπαράσταση, συναντίληψη και ενθάρμυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια στους αναγνώστες και συμπατριώτες μας κ.κ.: Κων. Γκούρα, Δημ. Λιάγκο, Σπ. Κουτσουμπίνη, Ιωάννη Κωστούδα, Χρυσάνθη Μητσούλη-Μεντζικωφ, Θωμά Μητσούλη, Παντ. Αρμπιρο, Δημ. Λάδαρη, Ι. Μποντίνη, Βασ. Μήτση, Κική Σομπούλου, Αλίκη Τσούνη, Όλγα Μπίτικα, Δημ. Πάτση, Ευδοξία Θεοδώρου, Ανέστη Νευροζογλου, Κλεάνθη Βενετόπουλο, Μιχ. Οικονόμου, Παν. Κυρούση.

Η 56η επέτειος απελευθέρωσης της Κορυτσάς

Στην Ηπειρωτική Εστία Θεσσαλονίκης

Οι εορταστικές εκδηλώσεις που διοργάνωσε η Ηπειρωτική Εστία Θεσσαλονίκης την Κυριακή 24 Νοεμβρίου 1996, για το έπος του 1940 και την 56η επέτειο απελευθέρωσης της Κορυτσάς ξεκίνησαν στις 10.00 π.μ. με επίσημη δοξολογία στον Ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου, χοροστατούντος του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ.κ. Παντελεήμονος του Β'. Στο Ηρώο του Γ' Σώματος Στρατού δάφνινα στεφάνια υπέρ των πεσόντων κατέθεσαν ο πρόεδρος της Ηπειρωτικής Εστίας κ. Β. Καυκιάς.

Στη συνέχεια στην κατάμεστη αίθουσα πνευματικών εκδηλώσεων της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης, ο βουλευτής Ιωαννίνων και πρώην υπουργός Εξωτερικών κ. Κάρολος Παπούλιας, μίλησε με θέμα: «Οι σύγχρονες ελληνοαλβανικές σχέσεις».

Μεταξύ των άλλων, ο κ. Παπούλιας αναφέρθηκε στη μακράιωνη συνεργασία Ηπειρωτών και Ιλλυρίων και τόνισε πως Έλληνες και Αλβανοί συναποτελούν ένα συγγε-

νή λαό με ταυτόσημο, σχεδόν λαϊκό πολιτισμό, φαινόμενο μοναδικό στα Βαλκάνια. Γι' αυτό και η Ελλάδα πάντα στήριζε την εθνική ανεξαρτησία της Αλβανίας. Άλλωστε η εκεί ευρισκόμενη ελληνική μειονότητα εξακολουθεί να επενεργεί ως μοχλός στήριξης αγαθών σχέσεων μεταξύ ομόρων λαών.

Στον κ. Κάρολο Παπούλια, ο οποίος κατόρθωσε 12 χρόνια να κατέχει την νευραλγική θέση του υπουργού Εξωτερικών της πατρίδας μας, που υπηρέτησε και υπηρετεί τον Ηπειρωτισμό με λόγους και πράξεις, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης ως ελάχιστο δείγμα αναγνώρισης της προσφοράς του, του απένευσε το τιμητικό δίπλωμα της Ηπειρωτικής Εστίας ανακηρύσσοντάς τον, επίτιμο μέλος της Ηπειρωτικής παροικίας της Θεσσαλονίκης και του επέδωσε τη σπάνια έκδοση του 1921, έργο που συνέγραψε ο ιδρυτής της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης Περικλής Βιζουκίδης «Η Δίκη του Σωκράτους».

Δεν θέλουν τη συνένωση

Υπόμνημα προς τον

Υπουργό Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκ/σης

κ. Αλέκον Παπαδόπουλον

Αθήναι

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ

Τελευταία ακούγετε πολύ έντονα στα αυτιά μας μια μεγάλη κυβερνητική απόφαση η υποχρεωτική συνένωση των Κοινοτήτων που πολύ σύντομα θα εφαρμοσθεί. Εμείς οι πρόεδροι των ακριτικών χωριών Χαραυγής-Καστανής-Αγίας Μαρίας-Μαυροπούλου-Αργυροχωρίου και Λάβδανης Ιωαννίνων που βρισκόμαστε στη μεθόριο γραμμή των συνόρων Ελλάδος Αλβανίας δεν είμαστε αντίθετοι με τις αποφάσεις της κυβέρνησης αλλά έχουμε τους φόβους και τις επιφυλάξεις μας διότι θα γίνουμε έρμαιο των Αλβανών επιδρομών.

Κύριε υπουργέ

Όταν γίνει η υποχρεωτική συνένωση των Κοινοτήτων και η έδρα του Δήμου μας θα ευρίσκεται τριάντα και σαράντα χιλιόμετρα από μια Κοινότητα οι εισερχόμενοι Αλβανοί που περνούν κατά ομάδες από τα χωριά μας θα κλέβουν και θα λεηλατούν ανενόχλητοι, εμείς δε, δεν θα ξέρουμε σε ποιόν και πού να απευθυνθούμε, ποιός θα μας ακούσει και ποιός θα καταλάβει τον πόνο μας. Μην ξεχνάτε ότι, ακόμη σήμερα που έχουμε κοινοτικά συμβούλια και όλοι οι χωριανοί μας εμπιστεύονται, οι εισβολείς Αλβανοί κάνουν τα πάντα, καταστρέφοντας τους κόπους και τους μόχθους μας, μιας ολόκληρης ζωής. Γνωρίζετε κύριε υπουργέ ότι σήμερα έχουμε τον φόβο από τους αλβανούς να πάμε να καλλιεργήσουμε το χωράφι και τον κήπο μας, για φανταστείτε αύριο με την συνένωση, που δεν θα υπάρχει αρχή του χωριού το τί θα γίνει, διότι τότε δεν θα ενδιαφέρεται κανείς και έτσι ανενόχλητοι οι επιδρομείς Αλβανοί θα μας κλέβουν, θα μας λεηλατούν όχι νύχτα αλλά μέρα χωρίς να υπάρχει κανένας φόβος για αυτούς μη συλληφθούν.

Κύριε υπουργέ

Εμείς οι πρόεδροι των ανωτέρω Κοινοτήτων ζητούμε να απαλλαχθούμε από τον νόμο αυτό της υποχρεωτικής συνένωσης των Κοινοτήτων, οι δε Κοινότητες μας να παραμείνουν με το σημερινό καθεστώς και να ενισχύονται οικονομικά εις βάρος του κέντρου λόγω μεθορίου περιοχής, διότι θα είναι καταστροφή η συνένωση για τα χωριά μας και εάν σήμερα γυρίζει κάποιος νέος στον τόπο που γεννήθηκε αύριο δεν θα έλθει κανένας διότι τα πάντα θα καταστραφούν και αυτά τα σπίτια μας. Οι δε συγχωριανοί μας που κατά την πλειοψηφία σήμερα είναι ηλικιωμένοι και κοιμούνται με το όπλο στο κρεβάτι θα φύγουν και αυτοί και θα ψάχνουμε να βρούμε Έλληνες και αντί για Έλληνες θα βρίσκουμε Αλβανούς και Τούρκους, τα δε χωριά μας θα γίνουν εστίες λαθρεμπορίου και ναρκωτικών.

Παρακαλούμε και πάλι κ. Υπουργέ να μελετήσετε το αίτημά μας και να παραμείνουν οι Κοινότητές μας με το σημερινό καθεστώς, το δε υπόμνημά μας αυτό αποτελεί κραυγή διαμαρτυρίας των κατοίκων που όλοι εμείς που ζούμε σε αυτό τον τόπο είμαστε οι πραγματικοί φρουροί των συνόρων μας.

Μετά τιμής
Οι πρόεδροι
υπογράφει

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΑ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ

Χριστούγεννα χωρίς χιόνια. Δεν είναι και τόσο παραδοσιακό. Υπάρχουν και τα μολόγηματα των παλιών.

♦ ♦ ♦

Μένει ακόμη η παράδοση επιστροφής στο χωριό τις μέρες των Χριστουγέννων. Δεν είναι βέβαια όπως παλιά. Αλλά αρκετοί έφτασαν και γιόρτασαν στα πατρογονικά.

♦ ♦ ♦

Μια καινούργια αναπτυξιακή πρόταση ήρθε στο Πωγώνι. Βάση είναι ο οικοτουρισμός, παραδοσιακή Βιολογική Θεραπευτική Διατροφή.

♦ ♦ ♦

Φανταστικό πρόγραμμα. Οι επαφές συνεχίζονται. Τώρα δεν γράφουμε πολλά. Περισσότερα στο άλλο φύλλο.

♦ ♦ ♦

Εν τω μεταξύ συνεχίζονται οι συζητήσεις με τους Γεωπλατανήτες για την κυνηγο-τουριστική επιχείρηση ανάπτυξης. Να δούμε ποιοί θα κάνουν πρώτοι την υπέρβαση!

♦ ♦ ♦

Τί γίνεται εκείνη η ιστορία με το Εμπορευματικό Διασυνοριακό Κέντρο Κακαβιάς; Χάθηκαν τα νεότερα. Ας πιάσει και κανένα μεγάλο θέμα το Συμβούλιο Περιοχής εκτός από το μοίρασμα των κολύβων που δίνει η Νομαρχία.

♦ ♦ ♦

Και για την Μεταλλουργική Κεφαλοβρύσου δεν υπάρχουν νεότερα. Κάθε τόσο βγαίνει το σενάριο «έβγα ψυχή, έμπα ψυχή»...

♦ ♦ ♦

Πολλά εκατομμύρια, κανά δυο εκατοντάδες ξοδεύτηκαν από το LEADER 1 για το εκτροφείο θηραμάτων του Δελβινάκιου. Θα λειτουργήσει καμιά φορά ή πήγαν στράφι τα λεφτά;

♦ ♦ ♦

Τί να έγινε εκείνη η υπόθεση με τα αμμοχάλικα που διεκδικούσε το Μανυρόπουλο από την Εταιρεία που έφτιαχνε το δρόμο; Πήραν τίποτε ή τάριξαν στο... ποτάμι;

♦ ♦ ♦

Στο καταφύγιο Λάβδανης-Αγίας Μαρίας κάποιος μπαίνουν από την πίσω... πόρτα. Από το Κουρεμαδίτικο. Οι φύλακες κοιτούν κατά το... Δελβινάκι. Παίζουν... κρυφτούλι!

♦ ♦ ♦

Μη κυκλοφορείτε χωρίς ταυτότητα και λογαριασμό... ΔΕΗ. Αλλιώς, δεν μπορείς να αποδείξεις ότι δεν είσαι Αλβανός με πλαστή ταυτότητα ενώπιον των αποσπασμάτων.

♦ ♦ ♦

Πέρνυσι το χειμώνα οι Δρυμάδες είχαν το... προβάδισμα με έναν κάτοικο. Εφέτος ποιος ξέρει πόσα χωριά έχουν κάτω από δέκα κατοίκους.

♦ ♦ ♦

Για να μην γράφουμε μόνο για δύσκολα. Έρχονται και γιορτές, πίτες, χοροί και προετοιμασία για την πασχαλινή έξοδο.

♦ ♦ ♦

Και να ανανεώσουμε τις ευχές για τον καινούργιο χρόνο, με υγεία, ευτυχία, χαρά και πανηγύρια.

Η γιορτή του τσίπουρου στη Στρατίνιστα

Θα μπορούσαμε να πούμε πως οι Στρατινισιώτες με το Σύλλογό τους είναι οι «πρώτοι διδάξαντες» τις γιορτές για το τσίπουρο, τώρα, που στο Νομό μας σε πολλά χωριά «αντέγραψαν» την γιορτή τους με ανάλογες εκδηλώσεις. Όμως στη Στρατίνιστα έγινε πλέον παράδοση. Έγινε έθιμο. Έγινε βίωμα και ανάγκη ζωής η επανάληψη της γιορτής του τσίπουρου. Και την περιμένουν όλοι οι Στρατινισιώτες. Μόνοι κάτοικοι και ταξιδεμένοι. Και οι φίλοι της Στρατίνιστας. Δέθηκε πλέον με τους ανθρώπους και μαζί με την ανάμνηση του Διονύσου είναι και το τελευταίο πανηγύρι πριν από το χειμώνα. Κι αυτή τη φορά, ποιός μετράει πλέον ένα έθιμο, ξαναγέμισε η ζεστή αίθουσα του πνευματικού κέντρου για να βγουν μπροστά οι γυναίκες και να κουμαντάρουν όλη τη γιορτή. Δεν χρειάζεται να γράψουμε για τον διαγωνισμό του καλύτερου ρακιού για τα παραδοσιακά φαγητά με το κοφτό, για την περιποίηση και την εύθυμη κι ευχάριστη ατμόσφαιρα.

Αυτά πλέον έγιναν «κανόνας» αλλά

περισσότερο έγιναν παραδοσιακή συνήθεια που πέρασε από τους μεγάλους στους νεότερους. Και οι γυναίκες του χωριού έφεραν από το σπίτι στο «κοινό σπίτι» που είναι η μεγάλη αίθουσα της γιορτής την ζεστα του σπιτιού και την ευωδιά του γιανιστού φαγητού και της Πωγωνήσιας πίτας. Τι τα βέλεις, το Πωγώνι είναι όλο μια παράδοση. Παίρνει το τραγούδι και το κάνει μοιρολόγι. Βγάζει το τσίπουρο και το κάνει δάκρυ. Κι εκεί στη Στρατίνιστα το ξαναζήσαμε. Βρεθήκαμε παρέα με μια ομάδα λογοτεχνών και λογίων από την Αθήνα που τους έδειξε Πωγώνι ο συμπατριώτης μας επιχειρηματίας από το Βασιλικό κ. Κων. Γκούμας μαζί με τον Νομαρχιακό Σύμβουλο κ. Μενέλαο Βίλλη και το Κεφαλοβρύση κ. Κων. Κούρο. Οι ξένοι μας μοιράστηκαν μαζί μας και το μοιρολόγι και τα δάκρυ. Για να φύγουμε όλοι με μια γεύση από Πωγωνήσια παράδοση. Και του χρόνου με υγεία και ακόμη καλύτερο τσίπουρο.

Κ.Χ.Κ.